

‘‘ਮੈਂ ਉਸ ਵਿਚ ਦੌਸ਼ ਨਹੀਂ ਖਾਉਂਦਾ’’

(18:1-19:16)

ਹਰ ਗੀਤ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮੂਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਧੁਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਤੁਹਾਡਾ ਚਿਹਰਾ ਪਿਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਧੁਨਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਹੰਝੂ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਧੁਨਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਚੰਗੇ ਦਿਨ ਯਾਦ ਦੁਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਤੁਹਾਡੀ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਪਲਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੀਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹੀ ਆਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਬਾਈਬਲ ਦੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਇਹੀ ਆਸ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵੀ, ਆਪਣਾ ਹੀ ਮੂਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਾਠ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਂ ਉਹ ਬਾਈਬਲ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸਾਜਨਕ ਅਤੇ ਤਕਲੀਫ਼ਦੇਹ ਆਇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ।

ਸਤਾਨੂੰ ਅਧਿਆਇਆਂ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਰਤੀਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕੀ ਕਿਹਾ। ਅਧਿਆਇ 18 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ, ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਲੀਬ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਸੀ। ਜੜਬਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਖੇ ਇਸ ਭਾਗ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੋ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਲੀਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਹੀ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਯਿਸੂ, ਪਤਰਸ ਅਤੇ ਪਿਲਾਤੁਸ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਤਿੰਨ ਵੱਟਾਂ ਵਾਲੀ ਰੱਸੀ ਵਾਂਗ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਬਾਰੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਾਲ ਬੁਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ

ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨਾਲ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਅਤੇ ਦੁਆ ਲਈ ਸਾਮ ਬਿਤਾਉਣ ਮਗਰੋਂ, ਯਿਸੂ ਕਿਦਰੋਨ ਘਾਟੀ ਦੇ ਪਾਰ ਸਹਿਰੋਂ ਬਾਹਰ (18: 1),¹ ਬਾਗ ਵਿਚ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਚੇਲੇ ਅਕਸਰ ਦੁਆ ਕਰਨ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗ੍ਰਿਹਤਾਰੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਚਲਾਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਉਸ ਦੀ ਹਿਫਾਜਤ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਣੀ। ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਯਹੁਦਾ ਅਤੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੇ ਐਨੇ ਅਸਾਨ ਸਮੇਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਮਹਾ ਯਾਜਕਾਂ ਅਤੇ ਛਾਪੀਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੇ ਖੇਜ਼ੀ ਦਲ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਨ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਬਾਗ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲਾਲਟੈਨਾਂ, ਮਸ਼ਾਲਾਂ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਸਨ। ਜਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, ‘‘ਤਸੀਂ ਕਿਹਨੂੰ ਭਾਲਦੇ ਹੋ? ’’ (18: 4)

ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ, ‘‘ਯਿਸੂ ਨਾਸਰੀ ਨੂੰ’’ (18: 5) ਯਿਸੂ ਦੇ ਇਸ ਜਵਾਬ ਨਾਲ ਕਿ ਉਹ ‘‘ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ’’ (18: 5)। ਉਹ ਡਰਦੇ ਮਾਰੇ ਪਿੱਛੇ ਹੱਟ ਕੇ ਜਮੀਨ ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਏ ਸਨ। ਤਦ ਦੁਬਾਰਾ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕਿਸ ਨੂੰ ਢੂਢਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ, ‘‘ਯਿਸੂ ਨਾਸਰੀ ਨੂੰ’’ (18: 7)। ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹੀ ਉਹ ਆਦਮੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੱਭ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਥੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਬੰਨ੍ਹ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ ਯਗੁਸ਼ਲਮ ਲੈ ਗਏ। ਉਸ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਵਾਂਗ ਸਗੋਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਕੰਮ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਰਾਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਕਾਇਫ਼ਾ ਨਾਮਕ ਮਹਾ ਯਾਜਕ ਦੇ ਸਹੂਰੇ ਹੰਨਾ ਦਾ ਘਰ ਸੀ ਜੋ ਆਪ ਵੀ ਇਕ ਪੁਰਾਣਾ ਮਹਾ ਯਾਜਕ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਨਾਲ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਇਫ਼ਾ ਦੇ ਕੋਲ ਪਦਵੀ ਤਾਂ ਸੀ ਪਰ ਅਸਲੀ ਤਾਕਤ ਹੰਨਾ ਕੋਲ ਹੀ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਤੋਂ ਹੰਨਾ ਦੇ ਘਰ ਉਹਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਚੱਲਣ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਗਏ। ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਭੇਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੁਣੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ‘‘ਹੰਨਾ’’ ਦੀ ਬੇਦਿੱਜਤੀ ਸਮਝ ਕੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਬੱਧੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹੰਨਾ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕਾਇਫ਼ਾ ਦੇ ਕੋਲ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹ ਹੋਏ ਘੱਲ ਦਿੱਤਾ।

ਕਾਇਫ਼ਾ ਦੇ ਘਰ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਰੋਮੀ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਤਕ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜੋ ‘‘ਕਿਲੇ’’ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ (18: 28) ² ਜੇ ਇਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਜਿਦਰੀ ਦੇ ਦਾਅ ਤੇ ਲੱਗਣ ਦਾ ਤੱਥ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਪਿੱਛੇ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹਾਸੇ ਹੀਣੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ। ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਗੈਰਕੌਮਾਂ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਯਹੂਦੀ ਦੇ ਇਸ ਵਿਚ ਵੜਨ ਦੀ ਗੱਲ ਸੋਚੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਪਸਾਰ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ‘ਚ ³ ਯਿਸੂ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਿਲਾਤੁਸ ਨੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਅਗਲੇ ਕਈ ਵੰਟਿਆਂ ਵਿਚ ਪਿਲਾਤੁਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਅਰਥ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਉਪਾਅ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਕਦੀ ਅੰਦਰ ਕਦੀ ਬਾਹਰ ਗਿਆ।

ਪਿਲਾਤੁਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ‘‘ਤੁਸੀਂ ਆਪੇ ਇਹ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਓ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਰ੍ਹਾ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਦਾ ਨਿਬੇੜਾ ਕਰੋ’’ (18: 31)। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕ ਸਿਰਫ਼ ਰੋਮੀ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਲਿਜਾ ਕੇ, ਪਿਲਾਤੁਸ ਉਸ ਤੋਂ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ‘‘ਭਲਾ, ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਤੂੰਦੇ ਹੋਏ? ’’ (18: 33)। ਜਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਿੱਧਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਪਿਲਾਤੁਸ ਮਚ ਉੱਠਿਆ, ‘‘ਭਲਾ, ਮੈਂ ਯਹੂਦੀ ਹਾਂ?’’ (18: 35) ⁴ ਤਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ:

ਮੇਰੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਇਸ ਜਗਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਮੇਰੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਇਸ ਜਗਤ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ

ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਨੌਕਰ ਲੜਦੇ ਜੋ ਮੈਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਹੁਣ ਮੇਰੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਤਾਂ ਐਥੋਂ ਦੀ ਨਹੀਂ (18: 36)।

ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਪਿੱਛੋਂ, ਪਿਲਾਤੁਸ ਨੇ ‘‘ਫੇਰ ਨਿੱਕਲ ਕੇ’’ (18: 38) ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲੱਭਾ। (ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਨਾ ਸਹੀ ਸੀ!)

ਪਿਲਾਤੁਸ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਨਿਆਂ ਲਈ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ‘‘ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਾਉਣ’’ ਦਾ ਢੰਗ ਦੱਸਣ ਤੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕ ਕਾਤਲ ਨੂੰ ਛੱਡਣ⁵ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਦਿੱਤੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਯਿਸੂ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਪਿਲਾਤੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਕੋਰੜੇ ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਠੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਤਦ ਹੀ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਕੰਡਿਆਂ ਦਾ ਤਾਜ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੈਂਗਣੀ ਕੱਪੜੇ ਪਾਏ ਗਏ।

ਪਿਲਾਤੁਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਜਲੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਤਾਜ ਪਹਿਨੀ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾ ਕੇ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ। ਜੇ ਪਿਲਾਤੁਸ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਫਰਤ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਦੂਜੀ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਸੀ ਉਹ ਮੁੜ ਚੀਕਣ ਲੱਗੇ, ‘‘ਉਹ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਦਿਓ, ਸਲੀਬ ਦਿਓ! ’’ (19: 6)। ਪਿਲਾਤੁਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਲਿਜਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਦੇਣ। ਜਦ ਪਿਲਾਤੁਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਖੁਦਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜਾ ਦੋਣੋਂ ਡਰ ਗਿਆ। ਪਿਲਾਤੁਸ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਖੁਦਾ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕ੍ਰੋਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੁਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ।

ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰਨ ਦੀ ਢਾਢੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਪਿਲਾਤੁਸ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਜਾ ਕੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਉਸ ਤੋਂ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗਾ। ਇਸ ਵਾਰ, ਜਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਰਿਹਿੰਦੀ ਤਾਂ ਪਿਲਾਤੁਸ ਨੇ (ਸ਼ਾਇਦ ਚੀਕਦੇ ਹੋਏ!) ਆਖਿਆ, ‘‘ਕੀ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਜੋ ਇਹ ਮੇਰੇ ਵੱਸ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਤੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਆਂ ਭਾਵੇਂ ਤੈਨੂੰ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਾਵਾਂ? ’’ (19: 10)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ‘‘ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਉੱਪਰੋਂ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਤੇਰਾ ਕੁਝ ਵੱਸ ਨਾ ਚੱਲਦਾ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਜਿਨ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਉਹ ਦਾ ਪਾਪ ਵੱਧ ਹੈ’’ (19: 11)।⁶ ਇਸ ਤੇ, ਪਿਲਾਤੁਸ ਯਿਸੂ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦੀ ਹੋਰ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲੱਗਾ।

ਜਦ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਪਿਲਾਤੁਸ ਦੇ ਆਖਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਪਿਲਾਤੁਸ ਤੋਂ ਹੋਰ ਸਹਿ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਗਬੱਤਾ ਨਾਮਕ ਥਾਂ ਲੈ ਗਿਆ, ਜਿਥੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਵੇਖੋ ਅਹੁ ਤੁਹਾਡਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ! ’’ (19: 14) ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਯਿਸੂ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

ਨਿਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ, ਉਸ ਰਾਤ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਅਤੇ ਦੁਖਾਂਤ ਸਨ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿਸੂ ਬੇਦੋਸ਼ਾ ਸੀ! ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਤਰਕ ਤੇ ਹਾਵੀ ਰਹੀਆਂ। ਇਕ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਿਹਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ‘‘ਗਲਤ ਲੋਕਾਂ’’ ਲਈ ਖਤਰਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਉਸ ਰਾਤ ਤੇ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਫਰਕ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਦਰਦਨਾਕ ਦੁਖਾਂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਖੁੱਲ੍ਹਦਿਲੀ ਦੇ ਦਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸੂ ਦੀ ਜਾਨ ਉਸ ਤੋਂ ਖੋਹੀ ਨਹੀਂ ਗਈ ਸੀ ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਪਤਰਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ

ਉਸ ਰਾਤ ਢੂਜੀ ਪੇਸ਼ੀ ਪਤਰਸ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਪੇਸ਼ੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਉਸਦੀ ਕਹਾਣੀ ਜਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਪੈਰ ਧੋਣ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਅ ਮੁਤਾਬਕ, ਪਤਰਸ ਨੇ ਕਾਹਲੀ ਵਿਖਾਉਂਦਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਧੋਣੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਉਹਦਾ ਪੂਰਾ ਸਰੀਰ ਵੀ ਧੋ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿੰਨਤ ਕੀਤੀ (13: 6-9)। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜਦ ਜਿਸੂ ਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉੱਥੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੇ, ਤਾਂ ਪਤਰਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ‘‘ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਮੈਂ ਹੁਣ ਤੇਰੇ ਮਗਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦਾ? ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਦਲੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ! ’’ (13: 37)। ਉਸ ਵਕਤ ਜਿਸੂ ਨੇ ਨਥੁਵਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ‘‘ਕੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਬਦਲੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਦੇਵੇਂਗਾ? ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸੱਚ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਕਰੋ ਕੁਕੜ ਬਾਂਗ ਨਾ ਦੇਵੇਗਾ’’ (13: 38)। ਪਤਰਸ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿਚ ਕੀ ਕਹਿ ਬੈਠੇਗਾ, ਅਤੇ ਕੀ ਕਰ ਬੈਠੇਗਾ?

ਪਿੱਛੋਂ, ਉਸੇ ਰਾਤ ਬਾਗ ਵਿਚ, ਪਤਰਸ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਡਾਰ ਕਰਨ ਆਏ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸੀ (18: 10)। ਉਸ ਨੇ ਮਹਾ ਯਾਜਕ ਦੇ ਮਲਖ਼ਸ ਨਾਮਕ, ਸੇਵਕ ਤੇ ਤਲਵਾਰ ਚਲਾਈ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਸਿਰ ਲਾਹੁਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਛੇਤੀ ਛੇਤੀ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਸੱਜਾ ਕੰਨ ਹੀ ਵੰਢ ਸਕਿਆ। ਜਿੰਨੀ ਫਰਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਲੜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ ਓਨੀ ਹੀ ਫੁਰਤੀ ਨਾਲ ਮੁੱਕ ਵੀ ਗਈ। ਜਿਸੂ ਨੇ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਉਹਦੀ ਤਲਵਾਰ ਮਿਆਨ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਇੱਥੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਲੇਰ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰ ਲੱਗਾ ਸੀ।

ਪਤਰਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਗਿਆ ਜਦ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਮਹਾ ਯਾਜਕ ਦੇ ਘਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪਤਰਸ ਅਸਲ ਵਿਚ ਅਹਾਤੇ ਵਿਚ ਹੀ ਸੀ (18: 15, 16)। ਬੂਹੇ ਤੇ ਖਲੋਤੀ ਇਕ ਗੋਲੀ ਨੇ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਵੇਖ ਕੇ ਪੁੱਛ ਲਿਆ, ‘‘ਕੀ ਤੂੰ ਭੀ ਐਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈਂ?’’ (18: 17)। ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ‘‘ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।’’ ਜਿਹੜਾ ਆਦਮੀ ਬੋੜ੍ਹਾ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਨੂੰ ਆਏ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦੀ ਟੋਲੀ ਨਾਲ ਲੜਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸੀ, ਹੁਣ ਉਹ ਇਕ ਗੋਲੀ ਦੀ ਗੱਲ ਤੋਂ ਹੀ ਡਰ ਗਿਆ ਸੀ!

ਰਾਤ ਬਹੁਤ ਸਰਦ ਸੀ ਸੋ ਨੌਕਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਕੋਲੇ ਬਾਲ ਕੇ ਸੇਕਣ ਲਈ ਅੱਗ

ਬਾਲੀ। ਪਤਰਸ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅੱਗ ਸੇਕ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਕੀ ਤੂੰ ਭੀ ਉਹ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੈਂ?’’ (18:25)। ਢੂਜੀ ਵਾਰ ਪਤਰਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੋਣ ਤੋਂ ਮੁਕੱਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ‘‘ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।’’ ਪਤਰਸ ਅਜੇ ਢੂਜੀ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਨੂੰ ਪਚਾ ਵੀ ਸਕਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਹੋਰ ਨੌਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਇਹ ਆਦਮੀ ਬਾਗ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਮੇਂ ਉੱਥੇ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦਾ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਸੀ ਜਿਹਦਾ ਕੰਨ ਪਤਰਸ ਨੇ ਕਿਰਪਾਨ ਨਾਲ ਲਾਹਿਰਾ ਸੀ। ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ‘‘ਭਲਾ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਬਾਗ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ?’’ (18:26)। ਯੂਹੰਨਾ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਤਦ ਪਤਰਸ ਫੇਰ ਮੁੱਕਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਝੱਟ ਭੁੱਕੜ ਨੇ ਬਾਂਗ ਦਿੱਤੀ’’ (18:27)। ਯਿਸੂ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਦੋਸ਼ਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦ ਕਿ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ੀ ਬਾਅਦ ਡਰਪੋਕ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇੰਜੀਲ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਿੰਨ ਪੜਾਅ ਤੇ ਪੜੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਹੋਣੀਆਂ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਢੂਜੇ ਪੜਾਅ ਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਲੇਖਕ ਮੁਢਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਉਹ ਕਹਾਣੀ ਮੁੜ ਤੋਂ ਸੁਣਾ ਕੇ ਕੀ ਸਮਝਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਤੀਜੇ ਪੜਾਅ ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ।

‘‘ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ’’ ਤੇ ਪਤਰਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਤਰਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦਾ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ‘‘ਢੂਜੇ ਪੜਾਅ’’ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਈ ਵਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਤਾਅ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਸਹਿਣਾ ਪਵੇ। ‘‘ਤੀਜੇ ਪੜਾਅ’’ ਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਯਿਸੂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਮੰਨ ਲੈਣ ਵਿਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਲੋਕ ਭਾਵੇਂ ਤੁਹਾਡਾ ਠੱਠਾ ਉਡਾਉਣ ਜਾਂ ਢੁੱਖ ਪੁਚਾਉਣ।

ਮੇਰਾ ਇਕ ਚੰਗਾ ਦੇਸਤ 1995 ਵਿਚ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਬਣ ਕੇ ਅਫਗੀਕਾ ਵਿਚ ਗਿਆ। ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਢੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇੰਜੀਲ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਮਸੀਹੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ। ਆਪਣੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਅਫਗੀਕਾ ਵਿਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਉਡਾਣ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ;

... ਪਿਛਲੇ ਬਸੰਤ ਵਿਚ ਯੂਗਾਂਡਾ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਹਵਾਈ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਇਕ ਆਦਮੀ ਨੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਿਹਾ ਜੋ ਪਰਛਾਵੇਂ ਵਾਂਗ ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਉਹ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਤੇ ਕਿ ਮੈਂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਯੂਗਾਂਡਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਯੂਰਪੀ ਆਦਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਮਾਫ ਕਰਨਾ ਪਰ ਕੀ ਅਫਗੀਕਾ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਦੇਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ?’’ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ।

ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ, ਮੇਰੇ ਉਸ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨੁਭਵ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੋਈ, ਉਹ ਯਿਸੂ ਦੀ ਗਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਰਾਤ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਜੇਹੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਵੀ, ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋਣ ਤੇ ਡਰਨ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਵਿਰਤਾਂਤ ਸਾਨੂੰ ਪਤਰਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸਾਡੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਜਾਲਸਾਜ਼ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪਿਲਾਤੁਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ

ਉਸ ਰਾਤ ਕਿਸੇ ਸਰਸਰੀ ਵੇਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਖਿਆਲ ਚ ਸਿਰਫ਼ ਯਿਸੂ ਦੀ ਹੀ ਪੇਸ਼ੀ ਸੀ। ਪਰ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਵਿਚ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਿਲਾਤੁਸ ਅਤੇ ਪਤਰਸ ਦੀ ਵੀ ਪੇਸ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਤਰਸ ਦੀ ਵਚਨਬਹੁੱਧਤਾ ਦੀ ਪਰਖ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿਲਾਤੁਸ ਸਾਹਮਣੇ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਸੀ ਕਿ “ਤੁਸੀਂ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰੋਗੇ?” ਕੁਝ ਹੀ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿਚ ਪਿਲਾਤੁਸ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹ ਸਭ ਸਵਾਲ ਹੋਣੇ ਸਨ ਜੋ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਅੱਗੇ ਸਨ।

ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪਿਲਾਤੁਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਤੇ, ਉਸ ਹਾਕਮ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਟਿੱਪਣੀ ਇਹੀ ਸੀ, ‘ਤੁਸੀਂ ਆਪੇ ਇਹ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਓ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਰ੍ਹਾ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਦਾ ਨਿਬੇੜਾ ਕਰੋ’ (18: 31)। ਪਿਲਾਤੁਸ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਝਗੜਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਛਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਯਿਸੂ ਵਾਲੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦੂਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੋ ਪਿਲਾਤੁਸ ਅਗਲੇ ਕਈ ਘੰਟਿਆਂ ਤਕ ਇਸ ‘ਯਹੂਦੀ ਝਗੜੇ’ ਦਾ ਸ਼ਾਂਤ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਵੀ ਜੂਝਣਾ ਪਿਆ ਸੀ।

ਪਿਲਾਤੁਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਹੁਣੋਂ-ਹੁਣੋਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ (18: 31), ਉਦਾਸੀ ਭਰੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਕੋਈ ਛਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣਿਓਂ ਦੂਰ ਹਟਾਉਣ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਵਿਹਾਰ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਉਸਦੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਪਰ ਪਿਲਾਤੁਸ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ!

ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪਿਲਾਤੁਸ ਦਾ ਦੂਜਾ ਜਵਾਬ ਉਸਦੀ ਬੇਇੱਜਤੀ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਹਾਕਮ ਨੇ ਯਿਸੂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਹਾ ਸੀ, ‘ਭਲਾ, ਮੈਂ ਯਹੂਦੀ ਹਾਂ? ਤੇਰੀ ਹੀ ਕੌਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਯਾਜਕਾਂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੈਂ ਕੀ ਕੀਤਾ?’ (18: 35)। ਪਿਲਾਤੁਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੁਖੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕ ਯਹੂਦੀ ਹੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਇਸੇ ਨਜ਼ੀਏ ਨਾਲ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ਼ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਉਹਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਤੇ ਪਿਲਾਤੁਸ ਦੀ ਅਗਲੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਨਾਸਰੀ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪਿਲਾਤੁਸ ਪਸਾਰ ਦੇ ਕਾਰਣ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਲ ਸੁਝਾ ਕੇ (18: 38, 39), ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣੋਂ ਬਚ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਅਂਤ ਯਿਸੂ ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਹੀ

ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਰਿਆ ਵੇਖੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕਹਿਣੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕੰਮ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਜਾਂ ਗਾਉਣ ਵਜਾਉਣ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਲਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ!

ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪਿਲਾਤੁਸ ਦਾ ਚੌਥਾ ਜਵਾਬ ਉਸ ਦਾ ਭੈ ਸੀ। ਪਿਲਾਤੁਸ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਡਰ ਗਿਆ (19:8)। ਪਿਲਾਤੁਸ ਕੋਲ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਉਸ ਕੈਦੀ ਗਲੀਲੀ ਤੋਂ ਡਰ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਉਹਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ ਖਲੋਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਗਏ ਜਿਥੋਂ ਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਨ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ‘ਚਿਤਾਵਨੀ! ਬੰਦੂਕ ਜਾਂ ਬਾਈਬਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।’ ਅੱਜ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅੱਗੇ ਤਾਕਤਵਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੀ ਕੰਬਦੀਆਂ ਹਨ, ਐਨਾ ਡਰ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੜਾਈ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਤੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ।

ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਪਿਲਾਤੁਸ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟ ਕੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਪਿਲਾਤੁਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਬੇਕਸੂਰ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਵਿਚ ਸਚਿਆਈ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਬਜਾਏ ਉਸ ਨੇ ਸੌਖਾ ਤਰੀਕਾ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਤਰਸ ਅਤੇ ਪਿਲਾਤੁਸ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਜੁਲਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪਿਲਾਤੁਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਕ ਵਕਤ ਆਵੇਗਾ ਜਦ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ‘ਹਾਂ’ ਜਾਂ ‘ਨਾਹਾਂ’ ਕਹਿਣਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਸਭ ਤੇ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋਣ ਜਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਬਾਅ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਯਿਸੂ ਦਾ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਾਨੂੰ ਲੈਣਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ।

ਸਾਰ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਆਸੀਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇੰਜੀਲ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿਚ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਬੇਕਸੂਰ ਨਿੱਲਿਆ ਸੀ। ਪਤਰਸ ਅਤੇ ਪਿਲਾਤੁਸ ਵਾਂਗ ਹੀ ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿਚ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ‘ਕੀ ਅਸੀਂ ਉਹਦੇ ਲਈ ਡਟ ਕੇ ਖੜੇ ਹੋਵਾਂਗੇ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਰ ਗਿਆ?’ ਦਬਾਅ ਪੈਣ ਤੇ, ਕੀ ਅਸੀਂ ਐਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵਾਂਗੇ ਕਿ ਕਹਿ ਸਕੀਏ ਕਿ ‘ਮੈਂ ਯਿਸੂ ਨਾਸਰੀ ਦਾ ਚੇਲਾ ਹਾਂ?’ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਯਿਸੂ ਦਾ ਕੀ ਕਰੋਗੇ?

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਤੇਜ਼ ਬਾਰਿਸ਼ ਵਿਚ, ਕਿਦਰੋਨ ਨਾਲਾ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪਹਾੜ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਦਿਆਂ ਸਹਿਰ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਪਾਸੇ ਘਾਟੀ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਵਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੈਤੂਨ ਪਹਾੜ ਤੇ ਗਤਸਮਨੀ ਬਾਗ ਹੈ (ਮੱਤੀ 26: 36), ਜਿਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ

ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਹੈ। ²ਰੋਮੀ ਹਾਕਮ ਦਾ ਬੰਗਲਾ ਕੈਸਰੀਆ ਦੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਹੀ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਵਧੇਰੇ ਰੋਮੀ ਸੱਭਿਆਤਾ ਵਾਲਾ ਇਲਾਕਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਹਾਕਮ ਪਸਾਰ ਦੇ ਪਰਬ ਦੀ ਖ਼ਾਸ ਅਹਿਮੀਅਤ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਰੋਮ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਬਗਾਵਤ ਦੇ ਜੋਖਿਮ ਕਰਕੇ ਪਰਬ ਦੌਰਾਨ ਯਹੂਸਲਾਮ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਛੋਜੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਸੀ। (ਆਖਰ, ਪਸਾਰ ਦਾ ਪਰਬ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਦਮਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਛੁੱਟਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਹੀ ਤਾਂ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਸੀ!) ³ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 10:28; 11:3, 12. ⁴ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਪਿਲਾਤੁਸ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਦਾਰਤਾ ਵਾਲਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਜ਼ਾਲਮ ਰੋਮੀ ਹਾਕਮ ਦੇ ਤੁਰ੍ਹ ਵਿਚ ਵੇਖਦੇ ਸਨ ਜੋ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁੱਡ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਕਲੀਫ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਤਲਾਸ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਸਰਾਏਲ ਵਿਚ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਪਿਲਾਤੁਸ ਨੇ ਹੈਕਲ ਦੇ ਭੰਡਾਰ 'ਚੋਂ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨਗਰ ਵਿਚ ਨਫਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰੋਮੀ 'ਮੂਰਤੀਆਂ' ਨੂੰ ਲਿਆ ਕੇ ਚੰਗਾ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ, ਗਲੀਲੀ ਬੰਦਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਇਕ ਦਲ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ (ਲੂਕਾ 13:1)। ਅਤੇ ਗਿਰਾਜ਼ੀਮ ਪਹਾੜ ਤੇ ਸਾਮਰੀਆਂ ਦੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਝੁੱਡ ਨੂੰ ਮਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਪਿਲਾਤੁਸ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਕਿ 'ਕੀ ਮੈਂ ਯਹੂਦੀ ਹਾਂ' ਮਿਹਣਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਘੁੱਣਾ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ⁵ਬਰਾਬਰਾ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੀ ਇਕ ਸਿਆਸੀ ਬਗਾਵਤ ਵਿਚ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਲੂਕਾ 23:19; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 3:14)। ⁶ਜਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਿਸੂ ਦੇ ਸਥਿਤ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਚਰਵਾਹੇ ਦੇ ਤੁਰ੍ਹ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (10:17, 18)। ⁷ਨਿਕੋਦਮੁਸ (ਯੂਹੰਨਾ 9) ਅਤੇ ਜਮਾਂਦਰੂ ਅੰਨ੍ਹੇ (ਯੂਹੰਨਾ 3) ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੇ ਦੋ ਪਹਿਲੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ।